

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 41 (333) — 14 octombrie 1961

BUN SOSIT!

Pilotul cosmonaut, maiorul Gherman Titov, care pe bordul navei cosmice „Vostok 2” a efectuat cu succes zborul de 25 ore în jurul Pământului, înconjurând de peste 17 ori globul pământesc, este oaspetele țării noastre. La invitația Consiliului de Miniștri al R.P. Române, Gherman Titov ne vizitează țara între 14 și 16 octombrie, în cadrul tradiționalei Luni a prieteniei romino-sovietice.

Aspect de la festivitatea care a avut loc la Teatrul C. C. S. din Capitală cu prilejul deschisii Lunii prieteniei romino-sovietice.

U.R.S.S. 1961. În aceste zile, bucureștenii care trec prin piața Universității urmăresc cu interes deosebit panourile cu fotografii reprezentând imagini ale succesorilor realizați în acest an de marea țară prietenă.

La începutul acestei săptămâni s-a deschis la cinematograful „Patria” din Capitală „Festivalul filmului sovietic”, organizat cu prilejul Lunii prieteniei romino-sovietice.

TOTUL PENTRU OM, PENTRU BINELE OMENIRII

de prof. dr. E. REPCIUC — Institutul medico-farmaceutic București

Luna prieteniei romino-sovietice, întâmpinată cu bucurie de întreg poporul român, are o deosebită însemnătate și este bogată în semnificații și pentru medicii și biologii din țara noastră.

Pentru medic și biolog sînt un far luminos cercetările lui Botkin și ale lui Pavlov, care au deschis o nouă eră în fiziologie și medicina internă. Domeniul de cercetare deschis de Pavlov este explorat astăzi de un mare număr de cercetători romîni, care se străduiesc să-l lărgesc.

Grefele de cornee, pe care le-a fundamentat teoretic și realizat practic Filatov, sînt un mijloc cunoscut în toată lumea pentru a reda vederea unei anumite categorii de orbi; specialiștii romîni și-au însușit această tehnică și o folosesc acum spre binele bolnavilor.

Medicii și biologii romîni au primit sugestiile fecunde de la

teoreticienii sovietici ai medicinei și biologiei. Teoria rolului trofic al inervației formulată de Speranski, referitoare la asigurarea bunei nutriții a țesuturilor prin mijlocirea sistemului nervos, a stîrnit un vast ecou în rîndurile cercetătorilor noștri, care au căutat s-o adîncească și s-o aplice în clinică. De asemenea, teoria cortico-viscerală, privitoare la rolul scoarței cerebrale în nașterea unor boli ca ulcerul gastric și duodenal, hipertensiunea etc. — teorie formulată de Bikov și de elevii săi — a servit ca îndreptar pentru mulți dintre cercetătorii noștri. De o deosebită atenție s-a bucurat și teoria permeabilității celulare, a rolului modificărilor reversibile ale albuminelor în această permeabilitate. Această teorie, care explică mai bine și mai complet fenomene diverse, în primul rînd conducerea știrilor pe nerv, a fost formula-

tă de Nasonov și colaboratorii săi, în primul rînd de Troșin. Cercetătorii noștri, în special cei din fiziologie, s-au inspirat din aceste teorii și au adus fapte experimentale în sprijinul lor.

În momentul de față, medicii și biologii romîni au bucuria de a-l avea în mijlocul lor pe profesorul Troșin, căruia îi urează bun venit și ani îndelungați de activitate rodnică.

Lucrări ale medicilor și biologilor romîni sînt, la rîndul lor, binecunoscute și apreciate de cercetătorii sovietici; ele apar în numeroase cărți de seamă și referate publicate în U.R.S.S. O nouă și recentă dovadă a proștirii de care se bucură știința medicală romînă în Uniunea Sovietică o constituie alegerea tov. acad. Ștefan Nicolau ca membru al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Știința sovietică este o pildă vie pentru oamenii de știință romîni în ceea ce privește legătura dintre teorie și practică. Nu există noțiune nou cîștigată care, mai devreme sau mai tîrziu, să nu prezinte un interes practic. Știința sovietică ne îndrumă să ne concentrăm atenția tocmai în această direcție.

Uniunea Sovietică, care a făcut progrese uriașe în producția de instrumentar chirurgical și în industria medicamentelor, a acordat și țării noastre industriilor a medicamentelor un sprijin adesea hotărîtor. Aici amintim nu numai de fabrica de penicilină de lângă Iași, aproape în întregime dotată cu utilaj sovietic, dar și de numeroasele procedee tehnologice de fabricație care ne-au fost puse la dispoziție de către Uniunea Sovietică. Acest sprijin

permanent a făcut posibilă pe o parte lărgirea sortimentului și pe altă parte o nelncetată îmbunătățire a calității produselor noastre farmaceutice.

Fără îndoială că știința noastră medicală și biologică sovietică, furtunoasă dezvoltare, este de bogată în rezultate și atît adîncă în preocupări, încît spre renașterea noastră nu dă decît o imagine fragmentară și imperfectă a rîndirii pe care aceasta a avut și o are în continuare asupra minilor de știință din R.P. Romîna. Nu putem încheia acest rînd fără a sublinia că știința medicală și biologică din Uniunea Sovietică are ca unic omul, binele omenirii. Această înțelegere fundamentală care rizează pe deplin și pe oarecînd de știința romînă.

LA MOSCOVA ÎN ZILELE PREMERGĂTOARE CONGRESULUI

Erou al Muncii Socialiste Vasili Smirnov este șef de brigadă la Șantierele navale din Leningrad. În prezent, brigada lui lucrează la construcția unui mare vas petrolier transoceanic „București”. Comuniștii raionului „Vasilostrovski” l-au ales ca delegat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

Permiteți-mi, stimați cititori, să încep aceste rânduri printr-o mărturisire: în Uniunea Sovietică este foarte ușor să găsești teme de reportaj. Mai ales acum, în zilele premergătoare Congresului.

Oriunde ai merge, cu oricine ai vorbi, e la simplul muncitor (în măsura în care nu ai cunoaște înțelesul) până la academician, află lucruri atât de interesante și noi, încât simți dorința de a le așterne mediat pe hîrtie.

La fiecare pas reporterul găsește teme pentru reportajele sale. Un coleg de la revista „Ogoniok” s-a dus acum cîteva săptămîni într-o fabrică.

Și dacă ați ști că pentru a scrie reportajul nici nu a avut nevoie să treacă mai departe de poartă! A scris pur și simplu o relatare despre panoul de anunțuri al întreprinderii, din care puteai afla printre altele: ce muncitori, pentru ce mașini se caută, orele cursurilor de pregătire pentru cei 500 de tineri care e vor înscrie la anul la institut, locul în care se va amenaja tabăra de iarnă pentru copiii salariaților, condițiile de participare a posesorilor de motocicletă și mașini la activitatea auto-moto a clubului, programul repetițiilor la teatrul de amatori al întreprinderii și altele.

O țară întreagă, milioane de oameni sovietici sînt ocupați cu munca pașnică. Ei pun bazele viitorului comunist atât de bine oglindit în proiectul de Program al partidului, care va fi discutat la al XXII-lea Congres. Discuțiile în jurul proiectului, angajamentele luate, propunerile făcute sînt marcate de un puternic avînt politic și de muncă. Într-adevăr, rîndurile acestui manifest comunist al zilelor noastre sînt înălțătoare: se țară capitalistă ar putea declara deschis în fața întregii lumi că în 20 de ani va crește de 6 ori producția, că veniturile muncitorilor și funcționarilor vor crește de aproape 4 ori, obținîndu-se cel mai înalt nivel de trai din lume! Foarte acestea le-a declarat țara sovietică, oate acestea le vor realiza oamenii sovietici.

Spuneam că noțiunea de „simplu muncitor” nu mai corespunde vechii noastre reprezentări. Gheorghi Șirin, Alexandr Fedorov, Iuri Danilov sînt muncitori a uzina de carburatoare din Moscova. Unul este lăcătuș, altul strungar, al treilea electrician. Dar uzina lor este totată cu tehnica cea mai modernă. Iar la sfîrșitul septenalului, în hălele întreprinderii nu vor exista decît instalații

Și Elena Kovalet, șefa de echipă la colhozul „Zarea Kommunizma”, a fost aleasă delegat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Cu echipa ei, Elena Kovalet a obținut recolte mari la porumb.

automate. Și toate acestea trebuie să le cunoști. De aceea colectivul uzinei a lansat apelul: „Toți muncitorii să-și însușească cunoștințe ingineresti”. Aproximativ 1.000 de muncitori învață la cursurile fără frecvență ale institutelor tehnice. Sute de oameni iau parte la activitatea biroului de proiectări (în timpul liber proiectează și fac scheme ale noilor mașini necesare, după părerea lor, pentru dezvoltarea viitoare a întreprinderii, realizează proiecte pentru colhozul patronat de uzină).

Și Alexandr Sviridov este un simplu muncitor la construcția metroului. De 25 de ani, metru cu metru, a deschis drumul expresurilor albastre care străbat cu viteză distanțele, transportînd zilnic aproape un milion și jumătate de pasageri.

De atunci de cînd, în anii tineretii lui și a țării, a venit să lucreze pentru prima oară la metrou și pînă astăzi, tehnica a făcut pași uriași înainte. Pentru a lucra bine trebuie să știi multe. Muncitorii din brigada lui s-au adunat într-o zi după schimb să discute pe marginea proiectului de Program al partidului. În aceeași zi Alexandr Sviridov a propus ca fiecare să învețe mai multe meserii.

Inițiativa comunistului Sviridov, care la 17 octombrie va lua locul într-unul din fotoliile rezervate pentru delegați în noua sală a Congreselor de la Kremlin, a fost preluată de multe brigăzi ale metroului.

Aș vrea acum să vă prezint două cifre semnificative. 80% din muncitorii întreprinderilor din raionul Proletarski din Moscova lucrează fără a mai conta sosirea și plecarea la fabrică. În locul obișnuitului ceas de la poartă, conștiința fiecăruia este cea care înregistrează orele de lucru. Pînă la 1 octombrie nu a existat nici o întîrziere.

4.300 de muncitori din același raion își ridică singuri chenzina de pe o masă instalată în secțiile în care lucrează. Casier nu există. Pînă la 1 octombrie nu s-a înregistrat lipsa nici măcar a unei singure copeli.

Da, comunismul și-a început drumul său victorios.

Recent, am fost la Kiev. Mi s-a povestit, în capitala Ucrainei, despre o nouă inițiativă născută în urma discuțiilor proiectului de Program. Și, mai precis, a celui paragraf care prevede dispariția treptată — în linii mari — a deosebirilor dintre munca fizică și intelectuală, dintre oraș și sat.

O serie de organizații obștești și uniuni de creație au propus întemeierea unui „Institut obștesc al prieteniei dintre oraș și sat”. Planul de activitate al acestui nou institut din Uniunea Sovietică nu este încă definitiv. Crainicii radioului și televiziunii din Kiev adresează zilnic apeluri tuturor de a trimite propuneri. Directorii de întreprinderi, fruntași ai cîmpilor colhoznice, oameni de știință, arhitecți, artiști au răspuns imediat la ideea creării institutului. Și desigur că nu va trece mult timp și vom afla noutăți despre activitatea sa.

Adesea intru la Casa-muzeu Ostrovski din Moscova și de fiecare dată privirile mi se opresc asupra manuscrisului minunatei cărți din care milioane de oameni au aflat cum s-a călît oțelul. Sînt acolo rînduri despre felul în care trebuie să-ți trăiești viața, despre frumusețea împlinirii visurilor. Privind realitatea sovietică, vezi că oamenii nu construiesc numai mașini și mecanisme, nu produc numai țesături și încălțăminte, ci construiesc o viață nouă, transformă visul în fapt, așa cum a dorit-o N. Ostrovski.

...Și reporterul este fericit că poate participa la scrierea acestei minunate cronici a mersului spre comunism.

AI. STARK

ȘI pe pămînt se nasc CONSTELAȚII

În nopțile înstelate, clare, oamenii au privit cerul. L-au privit milenii de-a rîndul, încercînd să-și ghicească soarta în rotirea astrilor depărtați. Milenii de-a rîndul privirile oamenilor au urmărit stelele, dar nimic din ceea ce trebuia să schimbe viața lumii în bine n-a venit de la ele.

Singura stea care a schimbat cursul istoriei s-a născut pe pămînt, în octombrie 1917.

Comuniștii, cei mai buni fii ai omenirii, înflăcărați de ideile revoluționare marxist-leniniste, au pus cea stea pe drapelul primului stat al muncitorilor și țărănilor, alături de emblema nobilă a muncii unite, puternice — secera și ciocanul. Ea vestea zorii orînduirii comuniste pentru care luptau milioane de oameni de pe întreg cuprinsul Rusiei, sub conducerea lui Lenin.

Comunismul, în definiția genială a marelui dascăl al proletariatului, înseamnă: „Puterea sovietică plus electricizarea întregii țări”.

Puterii sovietice a muncitorilor și țărănilor îi revenea cea mai nobilă sarcină din istoria lumii: construirea comunismului. În această luptă, punctul de sprijin cerut de filozoful antic pentru „răsturnarea pămîntului” — aici înțeles în sens de transformare radicală, revoluționară — fusese găsit. Era electricizarea.

Singurele constelații favorabile, capabile să aducă bunăstare, putere, progres tehnic, erau constelațiile centralelor electrice.

Sub privirea lui Lenin, întregul teritoriu al U.R.S.S. se desfășura ca un nou, omenesc, cer înstelat. Marile hidrocentrale și termocentrale care s-au construit în Uniunea Sovietică, sau se construiesc acum, au strălucit întîi în mintea clarvăzătoare a lui Lenin, inițiatorul și inspiratorul planului GOELRO, de electricizare a întregii țări.

Victoriile obținute de Uniunea Sovietică în domeniul electricității au confirmat strălucitele previziuni leniniste.

An de an, consolidarea economiei naționale, ridicarea nivelului de trai al întregului popor au fost în bună măsură determinate de creșterea producției de energie electrică. Proiectul de Program care va fi prezentat la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., elaborat în spirit leninist, insistă de asemenea, în mod deosebit, asupra producției de energie

electrică. Ritmul ei de creștere va trebui să devanseze ritmul de creștere din celelalte ramuri, iar „producția anuală de energie electrică trebuie să ajungă la sfârșitul primului deceniu pînă la 900-1.000 miliarde, iar la sfârșitul celui de-al doilea deceniu — pînă la 2.700-3.000 miliarde kilowați-oră”.

LUMINA: SARCINĂ DE PARTID

În Rusia prerevoluționară toate centralele electrice luate la un loc produceau, pe locuitor, 14 kilowați-oră anual. Cît însemna asta atunci? Cam de 20 de ori mai puțină energie electrică decît revenea pentru un locuitor al Statelor Unite ale Americii. Sau, în comparații contemporane, de 90 de ori mai puțin decît s-a produs în U.R.S.S. în 1959.

Planul GOELRO, elaborat în 1920, denumit de Lenin „al doilea program al partidului”, a însuflețit masele largi, le-a dat certitudinea victoriei. Din 1921 (primul an al aplicării planului de electrificare) și pînă în 1935 puterea centralelor electrice a crescut considerabil. Proiectele prevedeau o creștere de $1\frac{1}{2}$ ori, dar avîntul constructiv al oamenilor sovietici a înscris în graficul suitor al realizărilor o creștere a puterii centralelor electrice de aproape 7 ori, iar nivelul producției de energie electrică dinainte de război a fost depășit de 13 ori.

„Al doilea program al partidului” se înfăptuia cu fermitate și avînt comunist, așa cum prevăzuse Lenin.

GEOGRAFIA BOGĂȚIEI ȘI PUTERII SAU ANCHETĂ POSIBILĂ CU CONSTRUCTORII SOVIETICI

— Numele dumneavoastră?
— Ivan Feodorovici, Gleb Maximovici, Natașa Stepanova...

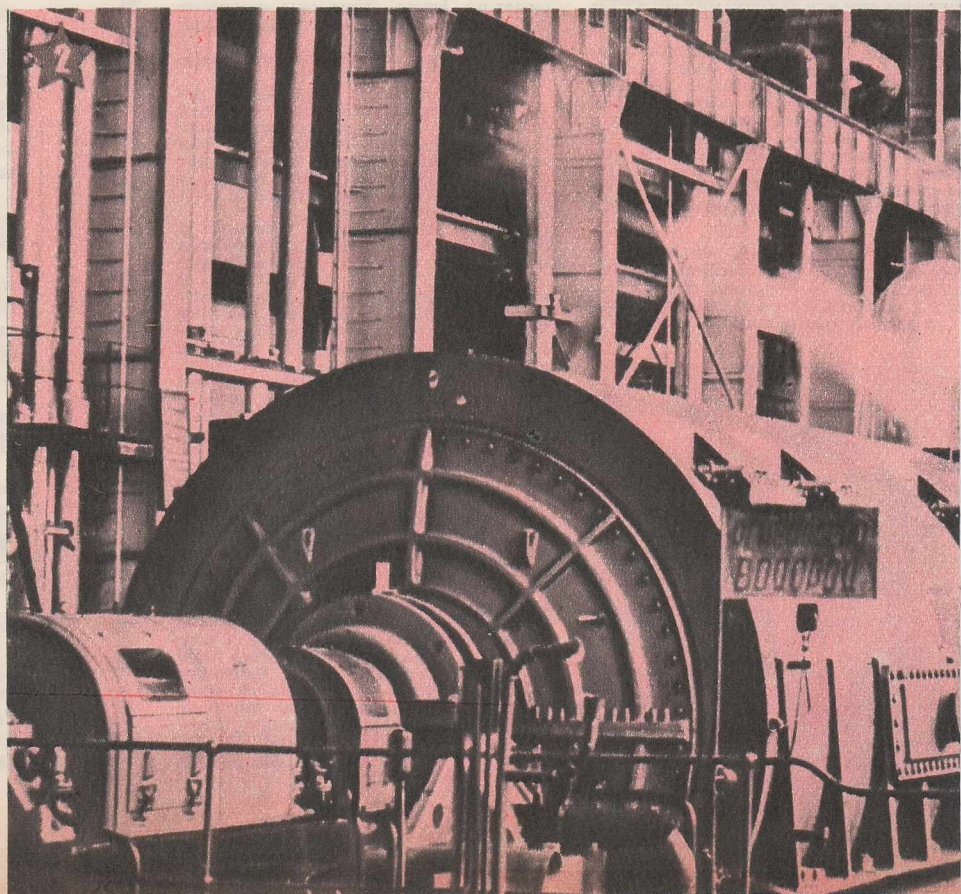
— Vîrsta?
— Cînd lucram la centrala electrică de la Kașino aveam 20 de ani (I.F.); am fost primul săpător evidențiat de la hidrocentrala Volhov, abia împliniseram 22 de ani (G.M.); tovarășii mei, geologii de la hidrocentrala Stalingrad, m-au felicitat de două ori în ziua de 10 septembrie: o dată pentru că întreg colectivul nostru de muncă se evidențiasse dînd hidrocentrala în folosință cu un an înainte de termen, a doua oară fiindcă în acea zi împliniam 20 de ani (N.S.).

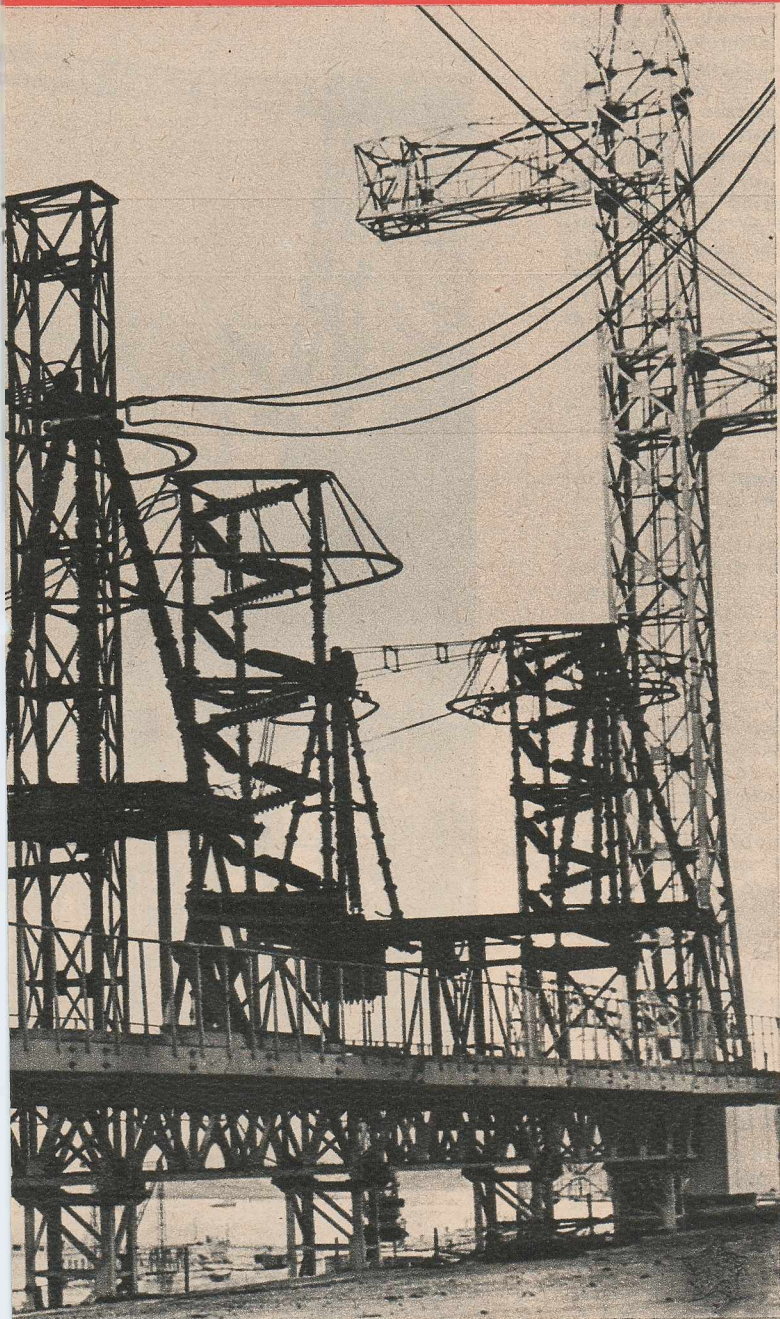
— Cea mai frumoasă amintire a vieții dumneavoastră de constructori?

IVAN FEODOROVICI: N-am să uit nici odată inaugurarea centralei sătești de la Kașino, la care a participat însuși Lenin. Era în noiembrie, 14 noiembrie, cu 41 de ani în urmă. Lenin s-a urcat la tribună, deasupra tribunei s-a aprins un felinar electric care-ți lua ochii, s-au luminat ferestrele satului. De atunci, în fiecare an, în ziua de 14 noiembrie, în colhozul nostru, „Drumul lui Ilici”, se face bilanțul realizărilor, se alcătuiesc planuri de muncă pentru anul viitor.

GLEB MAXIMOVICI: V-am spus doar: ziua în care am fost evidențiat la hidrocentrala Volhov, ca săpător, primul săpător evidențiat. Nu era puțin lucru: acolo, la una dintre primele hidrocentrale sovietice, se muncea cu caii și cu roabe; iar noi, săpătorii, eram figuri de seamă printre constructori. Stați puțin: trebuie să mă mai adaug o zi; nu mă pot limita doar la o singură amintire din viața mea de constructor. Neuitată va rămîne pentru mine și ziua în care am primit diploma de inginer specialist în automatică. Și mai vreau să consemnez o amintire: ea datează din 1959, din ziua în care am fost repartizat ca inginer la hidrocentrala de la Bratsk.

NATAȘA STEPANOVA: Cine ar putea uita ziua de 10 septembrie 1961, cînd a fost dată în folosință cea mai mare hidrocentrală din lume, hidrocentrala „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.” de la Stalingrad, cu o putere instalată de peste 2,5 milioane kilowați... „Gigantul de pe Volga”, cum îl numesc ziarile, produce, în medie, 11,5 miliarde kWh anual și mărimea lui are drept etalon de comparație adevărați coloși: este de trei ori mai mare decît Dnieproghesul. Cît privește construcțiile din S.U.A. — hidrocentrala noastră le-a întrecut cu brio; este cu mult mai

Linie de înaltă tensiune de 500/kV.

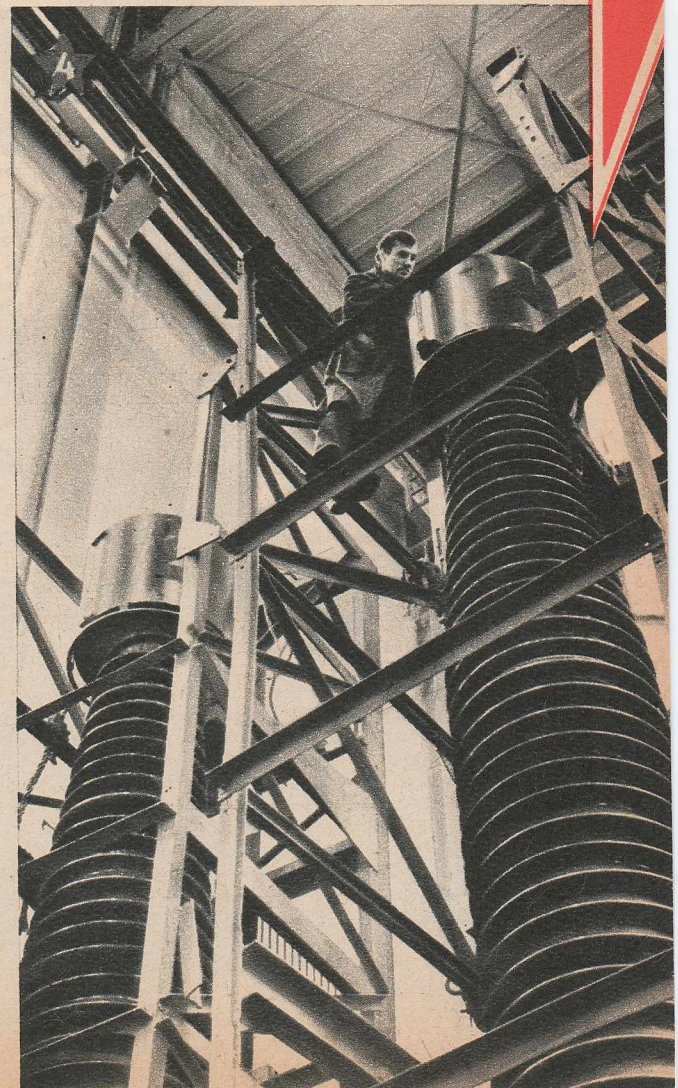
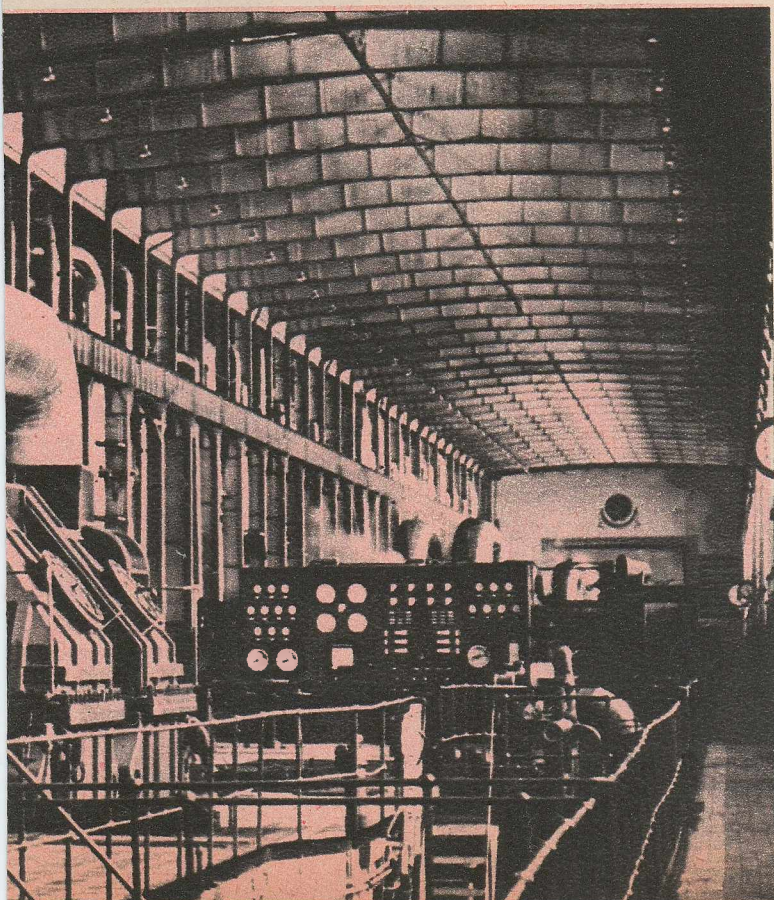
Puternica termocentrală din Omsk.

Tinbretul sovietic în primele rânduri ale constructorilor hidrocentralei de pe râul Vahș.

Pentru transportarea imenselor cantități de energie electrică se construiesc asemenea borne uriașe.

mare decât cea de la Grand Coulee, cea mai mare din S.U.A.! De fapt, noi am raportat partidului drag, pe data de 9 septembrie, victoria obținută. Dar 10 septembrie e ziua pe care n-am s-o uit niciodată: atunci, într-un cadru festiv, în orașul constructorilor, Voljski, Nikita Sergheevici Hrușciov i-a felicitat pe constructorii hidrocentralei „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.“. Eram acolo la miting, printre miile de ascultători. Hidrocentrala, abia terminată, era o dovadă vie, de necontestat, a dragostei de pace care umple inima întregului nostru popor și-i dă forță și încredere în viitor. Comentând situația internațională, Nikita Sergheevici spunea: „Trebuie folosite toate posibilitățile pentru rezolvarea problemelor litigioase dintre state pe calea tratativelor și pe calea unei rezolvări echitabile, care să consolideze pacea și să excludă dezlanțuirea unui război de către agresori, nu numai în prezent, dar și în viitor“.

★

...Geografia electrificării U.R.S.S. — geografia puterii și bogăției!

Hidrocentrale și termocentrale de mare forță, unele care produc energie electrică, altele care sînt abia în construcție înfloresc harta Uniunii Sovietice cu strălucitoare buchete de lumini. S-au ridicat edificii ale electrificării pe marile fluvii bogate în ape, ca: Nipru, Volga, Kama; au început să dea energie ieftină cele de la Zuevka și Cerepet, de la Tomi-Usinsk, Tiumen și Troițk; în 1954 s-a construit prima centrală atomoelectrică din lume. Giganții hidroenergetici vor preface în lumină energia Eniseului și a Angarei, a Vahșului și a Amurului, adăugînd noi frumuseți și bogății Uniunii Sovietice. O atenție deosebită se acordă construcției de termocentrale — obiective de seamă în realizarea rapidă a marelui plan de electrificare. La Pavlodar, la Irșă-Borodino, Nazarovo, Belovo se înalță noi termocentrale puternice care vor furniza în curînd curent electric. Se află în studiu, așa cum se arată în Program, „noi surse de energie și metode de transformare directă a energiei termice, nucleare, solare și chimice în energie electrică“.

„Totul pentru om, totul pentru binele omului“ — iată lozincă însuflețitoare care stă la temelia proiectului de Program al P.C.U.S. În lupta pentru stăpînirea naturii, pentru înfrumusețarea vieții poporului pe zi ce trece, s-au avîntat milioane de oameni sovietici. Constructorii centralei atomoelectrice de la Novo-Voronej au înscris pe frontispiciul modernului lor șantier: „Atomul să fie muncitor“. Această lozincă sau alta, în același spirit, se va permanentiza în construcțiile energetice ale U.R.S.S., căci așa după cum prevede proiectul de Program al P.C.U.S.: „pe măsură ce se va ieftini producția de energie atomică se va desfășura construirea de centrale atomoelectrice, îndeosebi în regiunile în care celelalte surse de energie sînt insuficiente, se va extinde folosirea energiei atomice în scopuri pașnice în economia națională, medicină, știință“.

POEMUL ZILEI DE MÎINE

În linia întâi a construcțiilor septenalului se stăvilesc riuri prin baraje gigantice, turbinile icsă lumină din clocotul apei, din aburul captat în uriașele cazane, din energia dăruită cu generozitate de „atomul muncitor“, săgețile argintii ale stîlpilor de înaltă tensiune parcă împing cerul mai sus. Linia întâi a construcțiilor septenalului e cea a electrificării întregii țări.

Electrificare nu înseamnă numai lumina becurilor în sate, aparate de radio și televizoare sau săli de concertate inundate de strălucire. Datorită ei de-a lungul și de-a latul Uniunii Sovietice, ca niște adevărate meridiane și paralele ale progresului, se întind 14.000 km de căi ferate electrificate, 125 de milioane tone de cărbuni, care trebuiau să ardă în cuptoarele locomotivelor, au fost astfel economisite. Tracțiunea cu locomotive electrice a mărit de două-trei ori capacitatea de trafic a căilor ferate, îmbunătățind și viteza de transport a trenurilor. Pe distanța Moscova-Irkutsk, de pildă, marșarele ajung la destinație cu 48 de ore mai repede decât înainte de electrificare. Notați: pe distanța Moscova-Irkutsk! Știți est înseamnă asta? Transsiberianul Moscova-Irkutsk întrece în lungime toate căile ferate electrificate din

S.U.A.! Și asta edoar una singură dintre liniile care au fost electrificate pînă acum.

Aceste trenuri care străbat cu viteză cuprinsul Uniunii Sovietice vor transporta între altele și importante cantități de materiale atît de necesare progresului tehnic: aluminiul, magneziul, titanul, oțelul electric de calitate superioară, masele plastice, rășinile și fibrele sintetice. Pentru obținerea lor este necesară de asemenea o mare cantitate de energie electrică. În proiect se spune că „planul de electrificare a țării prevede: sporirea de aproape trei ori în următorii 10 ani a gradului de înzestrare cu energie electrică a muncii în industrie; dezvoltarea largă pe bază de energie electrică ieftină a ramurilor industriale care necesită mari cantități de energie electrică; electrificarea masivă a transporturilor, a agriculturii, aplicarea electrificării în viața de toate zilele a populației de la orașe și sate. În al doilea deceniu electrificarea întregii țări va fi în linia mari terminată“. În deceniul apropiat se va mări așadar de aproape trei ori înzestrarea electrică a muncii în industrie. Aceasta înseamnă, firește, automatizare și progres, reducerea pe mai departe a efortului fizic — desigur și a zilei de muncă. Electrificarea agriculturii și totodată irigațiile cu ajutorul regularizării cursurilor de ape — numai Marea Stalingradului permite irigarea a peste 1,5 milioane hectare — vor îmbunătăți condițiile de viață, și deosebirea dintre oraș și sat va fi din ce în ce mai puțin vizibilă.

Taigaua siberiană va fi trezită la viață cu ajutorul marilor construcții hidro și termoelectrice. Acele largi teritorii unde la fiecare locuitor revin 45 de hectare de pădure vor cunoaște prefacerile binefăcătoare ale industrializării. Blocuri cu 20 de etaje, întinse pe o distanță de 6 km, formînd complexul de industrializare a lemnului de la Bratsk, unic în felul său, fabrici de mobile, de viscoză și celuloză, de carton și spirt, iată doar cîteva unități moderne care vor pulsa de viață, hrănite de energia electrică a Angarei.

Ziua de mîine, ziua comunistă, e aproape, devine reală cu fiecare nouă construcție, cu fiecare succes. Ea este luminoasă, plină de nebănuite comori, dintre care negrăit de prețioasă e electrificarea — „pivotalul construirii economiei societății comuniste“.

NOILE CONSTELAȚII LUMINEAZĂ PĂMÎNTUL ȘI CERUL

Pentru a ajunge la o producție anuală de energie electrică de 3.000 miliarde kW/oră, noul Program al P.C.U.S. prevede „ca în decurs de 20 de ani să crească în mod corespunzător puterea instalată a centralelor electrice, să se construiască sute de mii de kilometri de linii principale de înaltă tensiune și rețele de distribuție în toate regiunile țării. Va fi creat un sistem energetic unic al U.R.S.S.“.

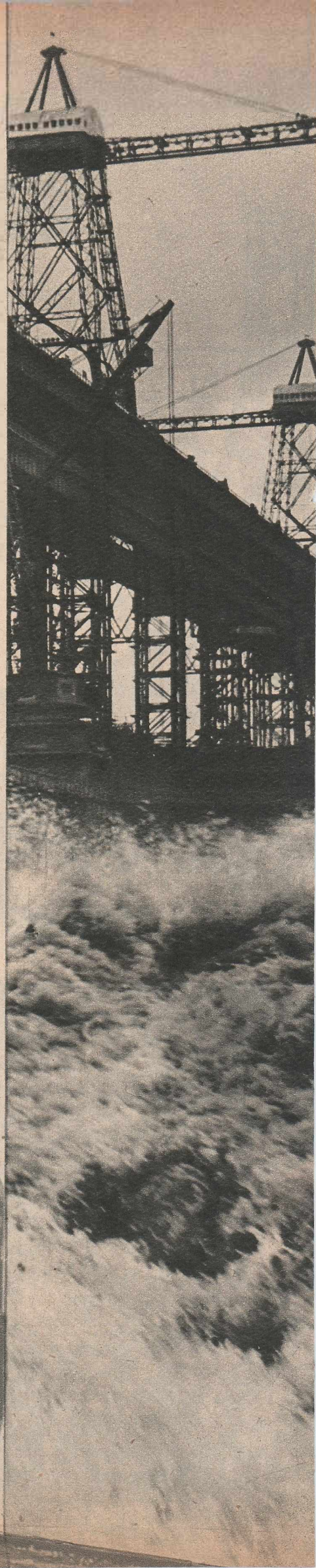
Dar lumina înscrisă în planul de electrificare al mării Uniuni revarsă raze binefăcătoare nu numai pe pămîntul Țării Sovietice. Hidrocentrala de la Bicz a avut printre cei mai activi constructori pe specialistul sovietic de înaltă calificare ing. K.V. Alexeev care lucrează în prezent la Bratsk. Trăinicia barajului, sgeștiile sale pline de competență în construcția uzinei ilustrează munca acestui neobosit prieten și sfătuitor care aduce în țara noastră, pe plaiuri moldovene, experiența aplicării planului GOELRO la marile centrale sovietice.

„Cele mai mari din lume sînt centralele din U.R.S.S.“ — recunoaște M. Ellis, directorul asociației cooperativilor sătești din S.U.A. Acest adevăr „trebuie să-l privească pe fiecare american, întrucît în ultimii ani el pot să devină un nou satelit, dar de astă dată un satelit nu pe cer ci în domeniul energiei electrice“.

„Domnul Ellis a rămas doar la sateliți... Dar țara comunistului, țara în care puterea sovietică înfăptuiește electrificarea totală, obținînd succese strălucite, a lansat pe cerul planetei nu numai sateliți, ci și două nave cosmice „Vostok I“ și „Vostok II“, adevărați aștri despre care oamenii știu că vor influența viitorul planetei noastre.“

Constelațiile terestre le fac oamenii sovietici. Pe cele cerești le cercetează, cu ajutorul cosmonauților, tot ei. Steaua comunismului, înălțată pentru prima oară de Lenin, luminează pămîntul și cerul.

Tito CHIPER

Turbinele iscă lumină din
clocotul înspumatei An-
gara.

Stiu eu dacă ar fi trebuit să rîd de ea sau s-o compătinesc?!... De rîs era ușor și aș fi avut destule motive. Nici de compătimit nu era mai greu. Cu toate acestea, cînd îmi venea s-o compătinesc simțeam nevoia să și rîd, iar cînd îmi venea să rîd simțeam nevoia s-o și compătinesc.

Numai hurducăturile trenului o mai făceau din cînd în cînd să tacă pentru o clipă. Încolo, vorbea neconținut. Despre toate. Despre tot ce-i venea în minte. Dar, mai ales, despre bărbați. Pentru că pe bărbați se revărsa toată ciuda ei. Pe bărbații învățați, mai ales...

N-avea ochi să-i vadă...

O fi pățit ceva? O fi fost martora unor înțimplări?... N-am reușit să aflu. Nici nu mă interesa. O auzeam numai ce spunea și-mi era de ajuns:

— ...Bărbații învățați?... Lasă-mă, soro, că știn eu! Cîți studenți nu s-au aciuat pe lîngă o fată harnică, iar cînd s-au văzut cu facultatea terminată i-au dat cu piciorul!...

Subiectul era cam de roman de duzină, de moravuri mic-burgheze, și l-aș fi părăsit fără prea multă părere de rău dacă n-ar fi intrat în vorbă o călătoare din colțul compartimentului, o femeie la vreo treizeci de ani, care stătuse pînă atunci tăcută și liniștită. Începu să povestească și ea despre un bărbat. Și glasul ei temperat, modest, ne făcu atenți pe toți, o făcu să tacă și să asculte chiar și pe femeia între două vîrste care pînă atunci vorbise atît de pătimaș.

Bărbatul despre care era vorba fusese la viața lui muncitor în port. Apoi simțise nevoia să facă o treabă mai calificată și devenise strungar. Strungar fiind, se îndrăgostise de o soră de caritate. Dar viața îi despărți. El plecă în alt oraș, unde putea să termine cursurile medii.

Auzind acestea, femeia cea vorbăreată pufni:

— Bineînțeles! Ce, îl interesa pe om de biata fată? Îl interesa viitorul lui!

Povestitoarea n-o contrazise. O privi numai cu ochii ei adînci și continuă cu același glas ferm, care te făcea să-l ascuți. Povestea cum, pe adresa sorei de caritate, scrisorile strungarului, care era acum elev, veneau cu regularitate.

— Mersi! Măcar atîta bun-simț cred c-a avut și el! — răspunse cea mai în vîrstă.

Femeia din colțul compartimentului nu se tulbură nici de data asta. Povesti mai departe cum, terminînd cursurile, strungarul s-a înscris la politehnică și cum, după aceea, s-a căsătorit cu sora de caritate.

Cînd spuse aceasta, simții cum niște priviri cam viclene se luminară de satisfacție. De lîngă mine, cea care pînă atunci turuise și blestemase, se ridică în picioare, trecu printre noi și se așeză pe locul gol din fața celeilalte:

— Exact cum spun eu!... Și-a găsit omul gîscuța care să-l țină la facultate!

— Avea bursă, n-avea nevoie de asta — răspunse cealaltă cu calm.

Și continuă să povestească. Simțeam în glasul ei o oarecare încăpăținare. Ce dorea oare?... S-o lămurească pe cealaltă, s-o contrazică? Să-i dea dreptate?... Încă nu pricepeam.

Povesti cum, la treizeci și șase de ani fostul strungar a terminat politehnică și, fiind un student bun, a fost oprit asistent. Cea din fața ei dădu din cap cu aprobare:

— Așa-s, dragă! Sint băieți deștepți, nu-s proști, nu-s de loc proști! Ce, și eu am spus la fel!

Povestitoarea nu-i răspunse nimic. Arătă mai departe cum, de curînd, asistentul și soția lui s-au mutat într-o locuință nouă, cum se-nțeleg de minune și cum căsătoria lor este foarte trainică. Povesti cu același glas sobru, care te făcea să-l crezi pe deplin.

Numai cea care se așezase în fața ei dădu neîncrezătoare din cap:

— Și crezi că n-o lasă? Pînă la urmă tot o lasă, draga mea; tot o lasă! Cum să n-o lase?... Surorile de caritate sint fete bune, înțeleg; dar lui; dacă-i asistent, nu se poate să nu i se urce fumurile la cap!

Știu eu dacă ar fi trebuit să rîd!?

— schiță —
de Corneliu LEU

Femeia care povestise zîmbi. Era prima oară cînd zîmbea. Un zîmbet bun, sincer, de loc intrigat. Și deodată spuse:

— Da, dar nu v-am spus un lucru: acum sint și eu doctoriță!

— Cum, adică?... Dumneata?!... Ziceai că dumneata?!... E vorba de dumneata?!...

Cred că nu există satisfacție mai mare decît să vezi o femeie din astea care turuie și tot turuie cum se-mpiedică în propriile ei vorbe, cum nu mai știe ce să spună.

Dar cea din fața ei îi răspunse cu seriozitate și bunătațe:

— Da, eu. Cum poți să nu-l urmezi, cînd stai lîngă un om care-ți dă un exemplu atît de bun?!

...Știu și eu dacă ar fi trebuit să rîd sau s-o compătinesc pe femeia cea vorbăreată și nemulțumită, care rămăsese acum cu gura căscată?!...

Ilustrație de E. ARNO

Pe strada asta nu se cl

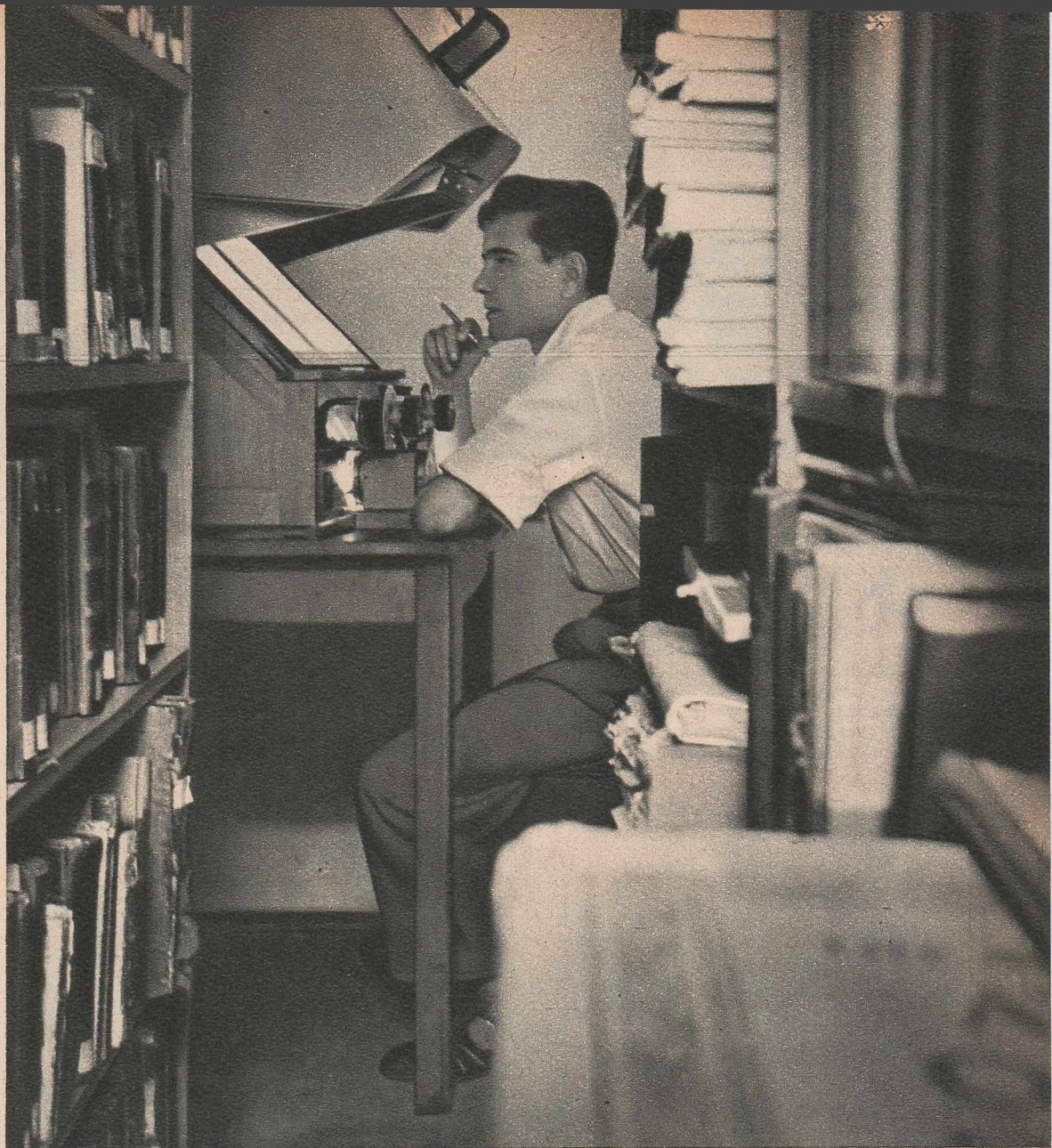

Într-una din sălile de lectură ale
Bibliotecii Centrale de Stat.

onează

Secolele s-au întâlnit, iar distanțele în spațiu au dispărut. Tehnica modernă înlesnește citirea — în microfilm — a unui manuscris care numără peste 400 de ani și care se află într-o bibliotecă situată la mii de kilometri depărtare de București.

Iunie 1955. Bucureștiul se îmbogățește cu o nouă bibliotecă. Astăzi, după șase ani scurși de la data înscrierii „cititorului 1”, a devenit clar că nu numai Capitala câștiga un nou așezământ cultural prin înființarea Bibliotecii Centrale de Stat; situată în inima Bucureștiului, împreună cu secțiile sale specializate, Biblioteca pentru copii și secția pentru literatură străină, ea este o instituție de importanță națională. Cifrele sînt cele mai grăitoare: cărțile din bibliotecă au atins numărul de 3.780.000, iar numărul cititorilor în 1960 s-a ridicat pînă la 20.643. În același timp activitatea i se extinde prin relațiile cu marile biblioteci din străinătate.

Milioane de cărți, periodice, manuscrise poartă ștampila „B.C.S.". Cum s-a ajuns la cifrele acestea impresionante? La început a fost reunit fondul bibliotecii Ateneului, care primea tot ce se tipărea în țară încă de la sfîrșitul secolului trecut, cu fondul fundației „N. Hălășescu”. De atunci, slături de achiziția curentă, depozitul legal central și schimburile cu străinătatea aduc zilnic numeroase cărți noi în incinta clădirii de pe strada Ion Ghica.

Cu înseamnă depozit legal central

În regiunea Bacău s-a tipărit o culegere de texte pentru brigăzi artistice; la București a apărut un volum nou în Editura Academiei sau Tineretului; la Baia Mare a ieșit din tipografie ultimul număr al ziarului regional din Maramureș... În cel mai scurt timp toate se vor afla în Biblioteca Centrală de Stat. Tot ce se tipărește în țara noastră, de la afiș sau ziar pînă la impresionatele tratate științifice, sosește în mod obligatoriu și aici.

Biblioteca devine o oglindă fidelă a țării, o oglindă cu nenumărate imagini: R.P.R. în 1955, în 1957, în 1961... Peste 10 sau peste 100 de ani, cercetătorii vor putea urmări în sălile bibliotecii, datorită „depozitului legal central”, clocotul zilelor noastre, preocupările, realizările și proiectele care în zilele lor vor fi demult îndeplinite.

Rue Ion Ghica, Ulița Ion Ghika, Ion Ghica Street...

Dacă cineva s-ar mira că locuitorii Noii Zeelande, ai Kenyei sau ai Maltei cunosc pictura noastră sau dacă cineva ar vrea să știe cum a ajuns cutare lucrare românească în „Library of Congress” din Washington, ar trebui să caute explicația tot la Biblioteca Centrală de Stat. Mii de colete au fost primite și expediate din clădirea din str. Ion Ghica, mii de plicuri poartă aceeași adresă în zeci de limbi. Un singur conținut pentru plicuri și colete, deopotrivă: cărțile, albumele, revistele din cele mai variate domenii.

Biblioteca Centrală de Stat este un propagandist al realizărilor țării noastre. Datorită ei, de pildă, s-au îmbogățit mult fondurile de la „Biblioteca Historica General San Martin” din Recife-Pernambuco (singura bibliotecă din Brazilia care are o secție specială românească), cele de la Biblioteca Națională „José Martí” din Havana și cite altele.

Globul întreg este prezent, prin cărțile sale, în clădirea de pe strada Ion Ghica, după cum biblioteca noastră e prezentă în toate marile biblioteci ale lumii.

Povestea bluzei românești

Marele pictor francez Henri Matisse are un tablou intitulat „La blouse roumaine”: o femeie îmbrăcată într-o frumoasă ie romi-

nească. „La blouse roumaine” apare și în alte tablouri. Bluza pe care o poartă țărăncile noastre i-a fost dăruită marelui artist francez de către prietenul său, regretatul pictor român Teodor Pallady. Cucerit de bogăția culorilor și formelor țesute de anonimul creator, pictorul francez a fost preocupat să dea tablourilor sale un spirit cât mai apropiat stilului folclorului plastic românesc. Acest lucru l-am aflat tot la Biblioteca Centrală de Stat. Nu într-un tratat savant sau într-o monografie, ci într-o scrisoare. Într-o scrisoare prin care Matisse îi cere prietenului său ample lămuriri asupra folclo-

insemnările lui Haendel. Aci pare că, într-adevăr, s-au întâlnit secolele. Nu numai faptul că alături de incunabilele de la sfârșitul secolului al XV-lea stau primele tipăriți românești, că se găsesc aci manuscrisele și scrisorile lui Odobescu, Alecsandri, Arghezi, Maupassant și Heinrich Mann, autografe de ale lui Anatole France sau Serghei Prokofiev. Tehnica secolului al XX-lea dă la iveală secolele dispărute. Pentru aceasta intervin microfilmele. Nenumărate manuscrise vechi referitoare la țara noastră se află răspindite

Beethoven? „Ciocîrlia”? Șostakovici
Fiecare ascultă ce dorește. Cărțile a
fost înlocuite în sala pentru audiții
de benzile magnetofonului, ascultat
la căști.

perindă anual, cititori sau... ascultători. Căci și sala de audiții este veșnic plină. În căști vibrează simfoniile lui Beethoven, deopotrivă cu muzica populară românească. Fiecare ascultă ce dorește. Și, totuși, între zidurile bibliotecii nu se adună nici pe departe toți cititorii ei. În primul rând pentru că ea elaborează numeroase publicații adresate specialiștilor din țară și de peste hotare. Bibliografia cărților și periodicelor din R.P.R. sau monografiile apărute în colecția „Biblioteca din R.P.R.” pot fi consultate oriunde. Și apoi există cititori colectivi, după cum există auditorii colectivi, pe care biblioteca i-a format prin audițiile organizate la uzinele „Semănătoarea”, „23 August” sau la Casa de cultură a tineretului din raionul „Gheorghiu-Dej”.

Dar cititori colectivi? Ei sînt, deocamdată: Teatrul Național „I.L. Caragiale”, uzinele „Tudor Vladimirescu” și „Steagul roșu”. Adeseori producția — artistică sau industrială — pune probleme de nerezolvat fără o bogată documentație. Biblioteca Centrală de Stat o oferă. În paginile cărților s-au aflat metode avansate, idei valoroase care au contribuit fie la montarea unui spectacol teatral reușit, fie la fabricarea unui produs nou pe care uzinele respective l-au dat pieței.

Se spunea altădată că o bibliotecă e un loc mort, în liniștea căruia nu se întimplă nimic. Și la Biblioteca Centrală de Stat liniștea (liniștea este atât de mult respectată încît pe strada respectivă și claxonatul autoturismelor este interzis!), dar o liniște rodnică. Știința căpătată aici de numeroșii și pasionații ei cititori prinde viață dincolo de pereții bibliotecii.

Radu RUPE,

Fotografii de A. MIHAILOPO

Pentru fiecare carte, o fișă. Depozitele s-au adunat în sertare. Nu rămîne decît să le consultați.

rului românesc, în general, și asupra ei, în special. Ne aflăm deci în sala de lectură specială. În rafturi stau tipăriți Macarie și Coresi, Cazania lui Varlaam și Biblia de la București tipărită sub domnia lui Șerban Vodă Cantacuzino, incunabile ca „Epistolarum opus” al lui Erasmus de Rotterdam sau ediția originală a operei „Tamerlan” cu

în lume. La „British Museum”, de pildă, sau la „Bibliothèque nationale” din Paris. Fotografiate, ele pot fi citite la București.

Cititori și... ascultători

Sînt la Biblioteca Centrală de Stat 7 săli de lectură cu 340 de locuri. Mii de cititori se

3.780.000 de cărți, periodice, discuri..

Am fost în Filipine

Pe șosea trec în goană nebună mașini militare pe care abia reușesc să deslușesc inscripția „U.S. AIR FORCE” (aviația militară americană). Văzduhul e brăzdat de avioane de vânătoare cu reacție, cu o stea albă, ce fac un zgomot asurzitor. Printre palmierii ce se aduiesc în bătaia brizei oceanice se zăresc, gâdnindu-se greoi în radă, mai multe nave militare ancorate, având țevile tunurilor îndreptate amenințător spre oraș...

Toate acestea le-am văzut nu undeva pe coastele S.U.A., ci... tocmai la Manila, în capitala Filipinelor, la mii de kilometri de depărtare de frontierele americane! Locuitorii Manilei privesc cu îngrijorare crescândă în marea număr de avioane americane ce le străzesc cerul patriei și la zecile de nave militare — tot americane — care fac mereu anevre în apropierea coastelor filipineze, sub steagul războinic al S.E.A.T.O. Numeroasele instalații militare presărate pe-a lungul drumului de la aeroport spre oraș contrastează strident cu splendidul peisaj tropical al acestei regiuni. Se spune că, în Filipine — perla Pacificului — cum e denumită această țară — unde natura atât de dărcă este întotdeauna verde, luxuriantă și umbrietoare, primăvara e veșnică. Dar filipinezii nu arată a fi de loc fericiți. Căci această „terlă” se află de secole sub stăpânirea străinilor.

Unde au trecut închiziția spaniolă și crucișătoarele americane

Timp de peste trei veacuri și jumătate locuitorii bogatului arhipelag al Filipinelor, ce prinde nu mai puțin de 7.100 de insule, arhipelagul a fost descoperit de Magellan, care și-a găsit aci moartea) au cunoscut o vreme înspăimântătoare ale colonialiștilor spanioli. Poporul filipinez n-a încetat însă lupta pentru libertate, împotriva dominației coloniale spaniole. Răscoala națională din 1896 rămâne în istorie ca o pagină glorioasă a acestei lupte.

Spre sfârșitul veacului trecut, în vechiul port Santiago, care amintește de Manila de dincoară, mercenarii colonialiștilor spanioli urmau viața marelui erou național al Filipinelor, scriitorul José Rizal, care a luptat cu cuvântul și cu arma pentru independența popului său. La modestul muzeu „Rizal” din Manila, unde sînt expuse manuscrise ale unor opere de seamă, precum și unele obiecte personale ale acestui mare patriot, se perindă mereu filipinezii ce vin să găsească aci un moment de îmbărbătare, amintindu-și de lupta neînfricată a înaintașilor lor. După moartea lui Rizal, lupta antifeudală și anticolonială pentru independență a fost continuată sub conducerea muncitorului Andres Bonifacio. Prima republică filipineză instituită atunci a avut însă o viață scurtă. După multă vreme patrioții filipinezi au trebuit să ia din nou arma în mînă pentru a se apăra de astăzi piraiții de pe crucișătoare ce navigau sub pavilionul înstelat al marșalului american Dewey, care venea să cucerască bogatele insule ce atrăgeau ca un magnet monopolurile yankee.

A trecut mai mult de o jumătate de secol cînd Filipinele au fost transformate într-o colonie a S.U.A. Bătrînii localnici își amintesc și azi cu groază de expedițiile americane de represalii ce au prăjolit sate întregi. După eșecurile lui Dewey și ale lui MacArthur au dat la mîncă singeroase împotriva filipinezilor ce nu voiau să se supună noilor

Femeile filipineze își scaldă copiii și-și spală rufele în apele rîurilor departe de cocloabele în care locuiesc, unde n-au nici măcar apă. Turiztii americani nu le pot învidia decât pentru „peisaj”...

Iată în ce condiții primitive lucrează țărani filipinezi pământul. În Filipine 3/5 din pământurile cultivate sînt în mîinile moșierilor și plantatorilor. În centrul insulei Luzon, numită și „rezervorul de orez” al țării, moșierii dețin 99% din pământurile arabile pe care le arendează în condiții înrobitoare țărănilor fără pământ. „Kasama” (dijmasul) e obligat să dea moșierului jumătate din recolta și pe deasupra să-i plătească pentru folosirea bivolului și plugului primitiv, apoi pentru semințe, fără a mai vorbi de numeroasele amenzi sau „daruri”. Și pentru că în astfel de condiții recolta nu-i ajunge țăranelui, „kasama” trebuie să împrumute orez de la moșier sau cămătar, dobînda ajungînd pînă la 400-500% pe an.

Asemenea cocioabe vezi cu miile la Manila, chiar în plin centru, alături de blocurile noi, moderne, construite de marii bogătași după război. Aici sălășluiesc mizeria neagră și suferința.

conchistađori, trimiși cu binecuvîntarea marilor monopoluri interesate să stăpînească minele de aur, tutunul și zahărul Filipinelor...

La cîțiva pași de muzeul „Rizal”, niște grote de piatră, cu înfățișare sinistă, amintesc de vremea întunecată a ocupației japoneze în Filipine (1941-1945). Sînt celulele în care, după cum stă mărturie o simplă placă memorială, au fost torturați și uciși de militaristii japonezi 600 de patrioți filipinezi. Orașul Manila poartă și azi pecetea războiului crîncen dus de filipinezi împotriva ocupanților japonezi.

Ca urmare a creșterii avîntului luptei de eliberare națională a poporului filipinez, S.U.A. au fost nevoite să acorde acestei țări, la 4 iulie 1946, o independență formală. Dar și azi Filipinele continuă să fie de fapt o colonie americană, o țară în captivitate. De acest lucru îți dai seama de cum ai pus piciorul la Manila. La fiecare pas poți vedea „binefacerile” dominației monopolurilor americane.

...Privindu-mă cu curiozitate, funcționarul de la hotel mă întreabă, parcă nedumerit, pentru a doua oară: „Din ce țară sînteți? România?” Și adaugă: „Cred că sînteți primul român în Filipine. Cel puțin în anii de după război. Noi aci sîntem obișnuți cu americani, englezi, japonezi...”

Funcționarul nu știa pesemne că guvernul filipinez nu întreprinde relații cu țările socialiste, pentru că anumiți „domni străini”, încă atotputernici la Manila, vor să țină poporul filipinez cît mai izolat. În ce scop, se știe.

Privind în jur cu oarecare prudență, el continuă: „Știi, noi, filipinezii, vrem să fim prieteni cu toată lumea. Am stat destul sub jug străin...”

„Probabil că nu există pe lume o altă țară independentă — recunoștea pînă și președintele proamerican al Filipinelor, Carlos Garcia — unde controlul străinilor asupra economiei să fie atît de amplu și atotcuprinzător ca în Filipine. De fapt, o asemenea situație transformă independența noastră într-o farsă și o golește de orice conținut. Atît timp cît se menține această situație, noi vom rămîne din multe puncte de vedere o țară colonială”. Acordurile economice și militare

Perla furată a Pacifici

impuse Filipinelor au redus într-adevăr la zero independența acordată în 1946. Democrația a fost îngropată în umbra steagului murdar al luptei împotriva „comunismului”. Dominația monopolurilor americane, care exploatează acum principalele resurse naționale ale țării, frînează dezvoltarea ei economică, ceea ce a dus la dificultățile financiare și economice acute ale Filipinelor.

Zadarnic am căutat să descopăr vreo firmă mai importantă scrisă în limba băstinașă, tagalog; pretutindeni numai nume spaniole și reclamele stridente ale unor firme americane: „Caltex”, „International Harvester”, „National City Bank”... Aceste denumiri te urmăresc peste tot ca o obsesie: pe firme, în ziare, la radio, la cinematograful, pe diferite mașini.

Cocioabe, șomeri și „gitnes”...

Străbăteam cei peste 20 de kilometri care despart aeroportul de oraș, într-un autobuz al societății de transporturi aeriene olandeze, K.L.M. De-a lungul falezei (Manila este așezată pe coasta insulei Luzon) se înșiră o puzderie de chioșcuri de vară, apoi baruri și restaurante moderne. Cu bulevarde largi în centru și case în stil spaniol, vechi, masive, cu arcade și balcoane ce amintesc de Sevilla, orașul Manila pare copia unui oraș spaniol de provincie din bătrîna Spanie sau de undeva din America de Sud. Peste tot se văd nume spaniole și auzi vorbindu-se ori spaniola, ori engleza, cu toate că Spania, America Latină și Statele Unite sînt la mii de kilometri depărtare! De altfel limba națională, tagalog, se predă în școală doar cîteva ore pe săptămînă, ca o limbă străină!

Un contrast puternic cu centrul orașului îți oferă casele sărăcicioase din lemn și tablă ridicată pe pari, adevărate cocioabe, pe care le întilnești în apropierea hotelurilor moderne, dar mai ales în cartierele marginase unde dintr-o privire îți dai seama că sălășluiesc mizeria.

Ziua întilnești pe faleză un mare număr de oameni cu fețe supte, arse de soarele tropical. Din cînd în cînd îi vezi asaltînd un băiețandru cu un coș în brațe, care strigă „maiz, maiz”. Acești oameni sărăcicioși îmbrăcați, care-și potolesc foamea doar cu un porumb fiert, ce costă cîteva cenți, sînt șomerii Manilei. Într-un ziar filipinez aveam să citesc mai tîrziu că în întreaga țară sînt nu mai puțin de 2.500.000 de șomeri. Astfel se explică de ce pe multe străzi din Manila am văzut afișe care chemau la luptă împotriva șomajului.

Din cauza mizeriei, bolile fac adevărate ravagii în acest oraș. Muștele roiesc peste tot. „Situația sanitară — se arată și într-un ghid editat pentru turiștii americani — lasă de dorit în multe părți ale orașului. Grămezile de gunoi se adună mereu. Tuberculoza este endemică și constituie cauza principală a mortalității în rîndurile populației. Malaria și dizenteria bacilară sînt obișnuite”... În același ghid se arată de asemenea că în Manila nu există măcar un singur teatru, ci doar cinematografe în care rulează de obicei filme americane de groază.

...„La noi viața e foarte scumpă...” Aceste cuvinte le-am auzit pretutindeni în Manila — în restaurante, magazine sau în convorbirile avute cu unii filipinezi — ca un refren trist... Pînă și presa americană recunoaște această sărăcie a perlei Pacificului...

Intr-un ghid, editat de o asociație americană, am găsit unele „sfaturi practice” pentru turiștii americani — foarte edificatoare în această privință. Astfel, celor ce vin aci li se recomandă să-și aducă de acasă îmbrăcăminte, încălțăminte și alte lucruri de uz personal, deoarece în Filipine aceste lucruri sînt „foarte scumpe”.

În Filipine sînt mulți muncitori care „trăiesc” de azi pe mîine cu un peso pe zi, în timp ce o familie are nevoie de cel puțin 400-500 pesos pe lună! Și mereu se scumpesc alimentele, textilele, chiriile...

...Circulația pe străzile Manilei își are curiozitățile ei. Ici, colo dacă am întilnit vreun autobuz modern. Străzile sînt inundate literalmente de un soi de diligențe pitice,

vopsite în roșu, numite „gitnes”, în care îngrămădesc sub un coviltir de pînă 8 persoane. La origine, aceste vehicule, azi vechite, cu aspect sărăcicios, au fost jeep americane, rămase din timpul războiului și vîndute apoi filipinezilor, care le-au transformat în mijloace „populare” de transport. Pe lîngă puzderia de asemenea „autobu” locale, care formează uneori coloane lungi în viteză în lîmzine americane de ultim tip, în care se lăfăiesc potențații regimului și numeroși străini, mai ales dintre cei veniți de peste Pacific.

Moșia yank

În timpul șederii mele la Manila am fost invitat să văd una din „minunile” orașului cartierele high-life-ului, singurele rezervații cu care se poate mîndri guvernul Filipinez! În autobuz se aflau numai americani mai vîrstnici, veniți aci pentru afaceri și turism. Unii dintre ei vorbeau despre Filipine ca despre o veche moșie. Erau foști ofițeri din armata lui MacArthur, ca izgonindu-i pe japonezi, au predat Filipinele... pe mina monopolurilor americane. Acum, unii dintre foștii ofițeri, proprietarii ai unor mari întreprinderi comerciale cu filiale și la Manila, au venit să-și viziteze fiii și nepoții care au vreun business aci sau prestează serviciu militar la vreuna din cele de baze militare ce împinzesc în prezidiul Filipinele. În ghidurile destinate americanilor găsești de altfel numele mai multor baze militare importante ale S.U.A. din Filipine, ca baza americană de la Clark Field sau bazele navale de la Sangley Point (Ca

Lipsiți de mijloace și de supravegherea familiei, care umblă în căutare de lucru, cei mai mulți copii filipinezi cresc în stradă. Ce pot deveni ei oare mîine?

te), Subic Bay și multe altele, unde în acești ani au fost împușcați mulți filipinezi. Nelegiuirile săvârșite și diferitele matrapazlicuri la care se dedau soldații de la bazele americane din această țară au stîrnit indignarea profundă a poporului filipinez.

Autobuzul defilează prin fața unor vile elegante din cartierul San Lorenzo, construite după război. Nici nu-mi închipuiam că acolo puteau exista asemenea vile, după ce văzusem atîtea cocioabe și case mizere. Ghidul ne spune că o casă în acest cartier costă 200.000 pesos (100.000 dolari!). M-am gândit atunci la suma mizeră, de cîțiva pesos, cu care se chinuiesc s-o scoată la capăt, de la o zi la alta, muncitorii filipinezi, nemaivorbind de numărul mare al șomerilor ce inundă țara.

„Ajutorul” de care n-au nevoie filipinezii

Îmi amintesc de un panou cu fotografii pe care l-am văzut la ieșirea de pe aeroportul din Manila, panou în care se face reclamă „ajutorului” acordat de S.U.A. Filipinelor prin așa-numitul „acord de asistență mutuală”. Fotografiile arătau militari americani instruind aviatori, marinari și soldați filipinezi, chipurile împotriva „agresiunii comuniste” și pentru „progresul economic” al țării...! Se pare însă că filipinezii nu prea sînt convinși că un asemenea „ajutor” poate contribui cît de cît la prosperitatea și fericirea lor, deoarece înarmarea Filipinelor, dicată de S.U.A., înrăutățește tot mai mult viața poporului filipinez. De altfel principalul rol rezervat de S.U.A. Filipinelor este acela de cap de pod al imperialismului ame-

rican în cadrul planurilor sale agresive din Asia de sud-est. Nu întîmplător tocmai la Manila au înjghebat militaristii americani, în 1954, pactul agresiv S.E.A.T.O. Alarmați de înfrîngerile în serie ale politicii americane în Asia, conducătorii S.E.A.T.O. au decretat lupta de eliberare națională drept activitate „subversivă”. S.U.A. au cerut intensificarea pregătirilor militare ale țărilor membre ale S.E.A.T.O. Poporului filipinez i s-au impus astfel noi obligații militare. Trebuie amintit faptul că în 1960-1961 Filipinele au cheltuit pentru înarmare 210.000.000 pesos (adică 105.000.000 dolari), mai mult decît cu 20.000.000 pesos față de 1959. Senatorul filipinez Lorenzo Tanada a arătat cu îngrijorare în Congres că din 1946 pînă în 1959 cheltuielile militare ale Filipinelor au crescut de trei ori. Numai cheltuielile pentru grupul de consilieri militari americani îi costă anual pe filipinezi 1.100.000 de pesos. Șeful statului major al armatei filipineze, generalul Cabal, i-a calificat pe acești consilieri drept „lipitori” care nu fac nimic, trăind în schimb pe picior mare la Manila.

Filipinele... filipinezilor!

Noile cheltuieli militare pe care le impun S.U.A. Filipinelor adîncesc și mai mult nemulțumirea poporului filipinez, care e nevoit să strîngă tot mai mult cureaua. Pentru a preveni riposta poporului, autoritățile reacționare din Filipine au primit dispoziții să regizeze o nouă mișcare „anticomunistă” în Filipine. Căci cercurile oficiale americane sînt acum tot mai mult îngrijorate de slăbirea influenței lor în Filipine, ca urmare a

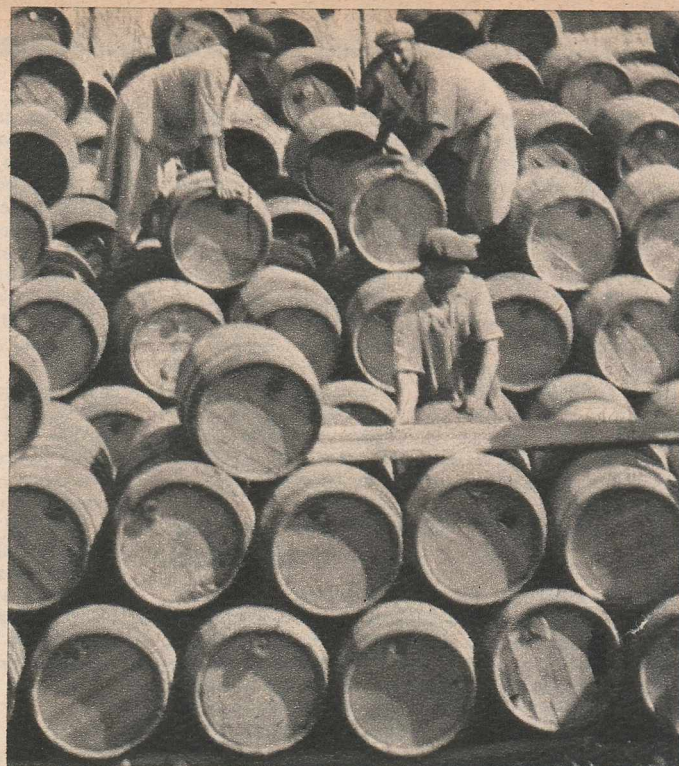
nemulțumirii crescînde a poporului filipinez față de politica falimentară a guvernului pro-american al lui Garcia. „Filipinezii în primul rînd!” — aceasta este lozincă ce apare tot mai des pe zidurile Manilei. Lupta antiimperialistă unește păturile cele mai largi ale poporului filipinez, ce se împotrivesc aservirii țării pe plan economic și politic intereselor S.U.A. Filipinezii cu care am stat de vorbă la Manila despre „aliații” domnului Garcia mi-au arătat că starea de spirit anti-americană se accentuează în Filipine, provocînd coșmaruri lui Garcia și prietenilor săi de peste ocean. „Nemulțumirea din Filipine crește”, recunoștea nu de mult ziarul „New York World Telegram and Sun”.

Am părăsit Filipinele tocmai în timp ce taifunul dinspre Japonia se îndrepta vijelios spre sud. Mă gîndeam la grelele încercări prin care aveau să treacă zecile de mii de filipinezi care-și duc viața amară în cocioabele lor de lemn. Dar ei vor găsi forța să reziste, ca și pînă acum, știind că taifunul politic ce mătură de cîțiva ani încoace marionetele proamericane din țările Asiei nu va ocoli multă vreme Filipinele. Și atunci perla furată a Pacificului va aparține din nou poporului filipinez. Se vor adevăra astfel suferințele și lupta filipinezilor împotriva cîtropitorilor colonialiști:

*„Țară a dimineții,
Copil al soarelui veșnic,
Niciodată cîtropitorii
Nu vor mai călca în picioare
Țărminile tale sfînte”.*

AI. GHEORGHIU

Zeci de mii de borcane și de cutii de conserve trec zilnic din halele de fabricație în magazine. După un scurt popas, ele își vor lua drumul spre magazinele de desfacere.

Un fluxuri urias de tomate curge zi și noapte spre instalațiile de preparare a pastei de roșii.

TOAMNA SE NUMĂRĂ ... CONSERVELE

A

nceput să cadă bruma: s-a dus sezonul legumelor. În schimb, la ora asta, fabricile de conserve ne-au asigurat pentru iarnă cu zeci de milioane de cutii și borcane pe care o vară și o toamnă bogată ni le-au umplut cu bunătățile pământului. Și multe din aceste milioane de cutii și borcane au și luat drumul magazinelor alimentare, al restaurantelor, al cantinelor și chiar al cămărilor sutelor de mii de gospodine care au început să prefere conservele și compoturile „de-a gata”.

DE 35 DE ORI MAI MULT

Vă amintiți, desigur: „În cursul planului de 6 ani, industria alimentară va deveni, practic, o industrie nouă, la nivelul ultimelor realizări ale tehnicii, cu un grad avansat de automatizare”. Aceasta este una din prevederile Planului de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 expus de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului. Se spune acolo și de intrarea în producție a noii linii automate de conserve de legume și fructe. De atunci, n-au trecut mai mult

de 15 luni. În acest timp, în trei din fabricile principale de conserve, la Valea Roșie, Zagna-Vădeni și Tecuci, în actualul sezon de valorificare prin conservare a legumelor și fructelor s-a lucrat cu instalații la nivelul unei tehnici avansate. Zestrea aceasta prețioasă adusă de stat marilor fabrici de conserve face ca în anul în curs saltul față de producția anului trecut să fie mare: cu 40% mai multe legume conservate, cu 25% mai multă pastă de roșii, cu 30% mai multe conserve de fructe, de cinci ori mai mult suc de roșii. Față de anul 1948 producem de 35 de ori mai multe conserve de legume sterilizate, de 30 de ori mai multă pastă de roșii, de 30 de ori mai multe compoturi... Și toate aceste conserve sînt prezentate într-o gamă de peste o sută de sortimente.

ÎNTE ARGEȘ ȘI DUNĂRE

La doi pași de Oltenița, în plin cîmp, își înalță halele una din cele mai moderne unități ale industriei noastre alimentare: fabrica de conserve Valea Roșie, înconjurată de mii de hectare de pământ roditor, hrănit

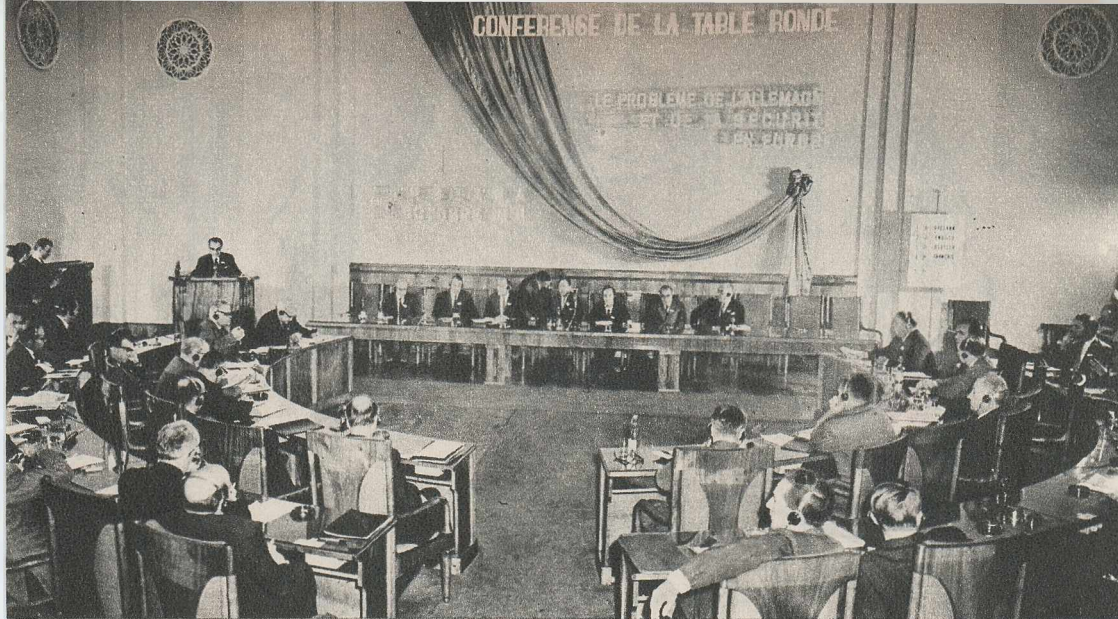
de apele Argeșului și ale Dunării. De doi-trei ani încoace, peste o sută de gospodării agricole colective cu secții legumicole și cîteva mari G.A.S.-uri din cîmpia Dunării au transformat acest ținut într-un mare bazin legumicol. Ele sînt furnizorii de materie primă pentru fabrica de conserve de la Valea Roșie

DE LA CĂZANEL LA LINIA AUTOMATĂ.

O simplă mișcare la comutatorul mesei de comandă și un fluxuri de tomate începe o lungă călătorie prin băi calde și reci, prin mașini care le zdrobesc, prin altele care le sterilizează, prin tot felul de cazane, țevi și recipiente, pînă ce roșiile acestea, în urmă cu cîteva minute încă rotunde, proaspete și pline de parfumul grădinii, devin un produs finit cu gustul pigmentat de mirodenii: pastă de tomate. Cam aceeași pastă pe care gospodinelor noastre pînă nu de mult o fabricau în căzanel pe pirostrie în curte sau pe mașina de gătit. Mazărea pe care dv. o consumați la masă este spălată, sortată după mărimea bobului sterilizată, ambalată, etichetată, fără ca mîna omului să intervină. La fel fasolea. La fel

Pentru ca pînă la sfîrșitul
anului viitor...

de Florica ȘELMARU

Recent, la Varșovia, a avut loc întrîlnirea dintre ziarisții din țările socialiste, occidentale și neutre. Participanții la întrînire — ziarisții din 21 de țări printre care U.R.S.S., Polonia, Cehoslovacia, R. D. Germană, R.P. Română, S.U.A., Anglia, Franța, Italia, Danemarca, Belgia, India, Indonezia — au discutat problema germană și problema securității în Europa. În comunicatul adoptat în unanimitate se subliniază că toate problemele care au stat în atenția participanților la întrînire „pot și trebuie să fie rezolvate pe calea tratativelor”. În fotografie: un aspect din timpul lucrărilor.

...tru a-și exprima protestul împotriva furnizării de achete de către compania „General Electric” partizani și dezarmării din Ireton (Connecticut — S. U. A.) — au așezat pe altarul. În fotografie: poliția încercă să-i înlăture cu forța.

Sub titlul „Ne e oame...” ziarul parizian „Libération” publică fotografia de mai jos, care înfățișează o oadă formată de tudenți în fața intrării universitar Bullier. Arăind că aceștia sînt evoiți să aștepte re întregi la rînd într-un loc la mîndră, ziarul conchide: „scenă specific pariziană; —avem de ce să ne mîndrim”.

Acum un an, în cursul precedentei sale sesiuni, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat, cu o imensă majoritate de voturi. Declarația cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale. Subliniind că „subordonarea popoarelor jugului și dominației străine și exploatarea lor reprezintă o negare a drepturilor fundamentale ale omului, vin în contradicție cu Carta Națiunilor Unite, împiedică dezvoltarea colaborării și instaurarea păcii în întreaga lume”, importantul document proclama în mod solemn „necesitatea de a se pune capăt imediat și necondiționat colonialismului sub toate formele și manifestările lui”.

Meritul istoric de a fi ridicat în fața O.N.U. problema lichidării sistemului colonial revine Uniunii Sovietice. N.S. Hrușciov, în cuvîntarea sa din 23 septembrie 1960, arăta: „Guvernul sovietic consideră că a sosit timpul să se pună problema lichidării totale și definitive a administrației coloniale în toate formele și variațiile sale, pentru a se pune capăt acestei rușini, barbarii și sălbăticii”.

Memorandumul prezentat în actuala sesiune a Adunării Generale de către guvernul sovietic cu privire la modul în care se îndeplinesc prevederile Declarației din sesiunea anterioară, aghinde aceași neabătută și dinamică poziție de sprijinire a luptei popoarelor din colonii pentru cucerirea independenței. Memorandumul propune ca Adunarea Generală a O.N.U. să declare anul 1962 an al lichidării definitive a colonialismului — propune deci ca pînă la sfîrșitul anului viitor lichidarea sistemului colonial să fie fapt împlinit pe întreaga noastră planetă. În acest scop, guvernul U.R.S.S., credincios spiritului Chartei O.N.U. și prevederilor Declarației de anul trecut a Adunării Generale, propune în memorandumul său: să se pună imediat capăt tuturor războaielor coloniale, tuturor represaliilor împotriva participanților la mișcarea de eliberare națională; să fie evacuate din colonii toate trupele străine; să fie lichidate toate bazele militare străine din aceste regiuni.

Este timpede că nu toate statele reprezentate în O.N.U. salută un alt de neechivoc și concret program de măsuri pentru realizarea independenței tuturor popoarelor lumii. Încă anul trecut, cînd 90 de state au sprijinit cu votul lor Declarația privitoare la acordarea independenței, 9 state nu au culezat, e adevărat, să volveze fățîș împotriva, dar s-au abținut de la vot, alrăgîndu-și astfel oprobiul opiniei publice internaționale. Aceste state au fost Statele Unite, Marea Britanie, Franța, Belgia, Spania, Portugalia, Australia, Uniunea Sud-Africană și (fără a se teme de ridicol) Republica Dominicană. Nu întîmplător, majoritatea acestor state au fost direct sau indirect implicate în acțiunile îndreptate împotriva popoarelor coloniale de-a lungul anului care s-a scurs de la adoptarea Declarației — și în disprețul prevederilor ei. Este semnificativ și faptul că politica Statelor Unite — și a celor reprezentanți amintesc, ori de cîte ori au prilejul, că S.U.A. au fost cîndva o colonie și caută să bată monedă din faptul că, juridic vorbind, S.U.A. nu posedă colonii — izbutește din ce în ce mai puțin să înșele în această privință popoarele, care au învățat să identifice melodele și procedeele neocolonialismului. „Totdeauna pe poziții greșite” își intitula nu de mult săptămînalul britanic „The Nation” un articol consacrat atitudinii Statelor Unite în problema colonială. Iar recenta expunere făcută de președintele Kennedy în fața Adunării Generale a O.N.U. a produs, după propria expresie a ziarului „New York Herald Tribune”, „dezamăgire” în rîndurile țărilor din Asia și Africa. Corespondentul la O.N.U. al importantului ziar new-yorkez relatează cum, în conorbirile particulare, reprezentanți ai acestor țări subliniază că președintele S.U.A. nu a vorbit despre Algeria, despre Bizerta, despre Angola, despre Republica Sud-Africană și despre alte probleme asemănătoare care „preocupă puternic... grupul neutru alcătuit din 46 de țări”. Unul dintre acești interlocutori, un diplomat asiatic, i-a declarat: „...aceasta seamănă destul de mult cu propaganda războiului rece, pe care noi toți ne străduim s-o evităm”.

Într-adevăr legătura este strînsă între războiul rece și eforturile puterilor coloniale de a-și prelungi stăpînirea asupra altor popoare. Lichidarea sistemului colonial înseamnă nu numai repunerea acestor popoare în drepturile lor legitime, dar și suprimarea unuia din izvoarele primarului de război în lumea contemporană. Or, a lichida sistemul colonial pe întregul glob pămîntesc — și aceasta pînă la sfîrșitul anului viitor — este, așa cum a subliniat în Adunarea Generală a O.N.U. ministrul de Externe al țării noastre „în interesul păcii și securității popoarelor”. „Trebuie să facem în așa fel — a spus C. Mănescu — încît anul 1962 să devină anul sfîrșitului definitiv și total al aservirii coloniale, să avem aici, la sesiunea a 17-a a Adunării Generale, pe reprezentanții tuturor popoarelor ce mai sînt încă asuprite”.

FLACĂRA
revistă social-politică
și literar-artistică

Anul X — Nr. 41 (333)
14 octombrie 1961

REDAȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la
factorii poștali și difuzorii voluntari din
întreprinderi și instituții.

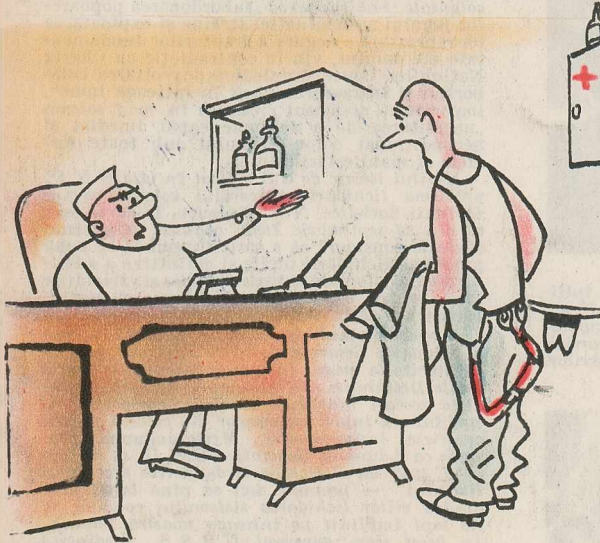
PREȚUL 3 luni: 26 lei
ABONAMENTELOR: 6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

DE IOURIE PENTRU TOȚI

de Neil COBAR

— Oh, îmi place foarte mult! Poftim banii!...

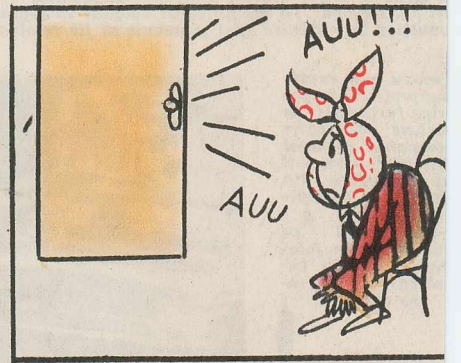

LA DOCTOR

— E foarte simplu să te lași definitiv de fumat; uite, eu m-am lăsat de câteva ori pînă acum...

Fără cuvinte.

AUU

AUU!!!

Fără cuvinte.

Duminică după-masă, la observatorul astronomic:

— ... și la Cluj cit e scorul ?

Fără cuvinte.

FAMILIA ȘI SAXOFONUL

Tata

... bunicul

... străbunicul

... bunica

... și eu.